

Van: [redacted] <[redacted]@viverion.nl>

Verzonden: 20-06-2024 15:00

Aan: [redacted] <[redacted]@rijssen-holten.nl>,
[redacted] <[redacted]@Rijssen-Holten.nl>,
[redacted] <[redacted]@viverion.nl>

Onderwerp: Stand van zaken het Lenfert

Goedemiddag [redacted] en [redacted],

Viverion is drukdoende met de voorbereiding van het Lenfert. In deze mail praat ik jullie even over de laatste stand van zaken bij.

Landin & voorstel soortgelijk participatietraject als Encko terrein

[redacted] van Landin is gisteren bij Viverion geweest en heeft e.e.a. toegelicht hoe ze de participatie samen met de Gemeente heeft gedaan voor het Encko terrein. Wij zijn positief over deze aanpak en willen dit ook voor het Lenfert op deze wijze aanpakken.

[redacted] Projectmanager Viverion

Voor het Lenfert is mijn collega [redacted] de Projectmanager. Hij is druk bezig met het voorbereiden van dit project. [redacted] zal eerst bij alle betrokken partijen informatie en wensen ophalen. Deze partijen zijn de huurders, kopers, omwonenden, Gemeente en KVR/ Teripang. Daarna kunnen de inspiratie-sessies ingepland worden met de partijen in goed overleg met Gemeente en Landin.

Contactpersoon voor het Lenfert vanuit Gemeente:

[redacted] wil graag ook informatie ophalen vanuit de Gemeente zodat we deze inbreng kunnen gebruiken voor het PVE. Er is bijvoorbeeld sprake van wateroverlast en hardrijdende auto's en wat zijn de wensen voor speelgelegenheden e.t.c.? Wie kan [redacted] hier het beste voor benaderen?

Kerkgebouw:

Mogelijk zijn er ook kansen voor het kerkgebouw van Teripang/ KVR? Zie ook de bijlage. We hebben vorig jaar gesproken over een mogelijke vervanging van het Teripang gebouw door nieuwbouw. (Bijv. in de plint van een appartementengebouw een buurtgebouw waarin er ook een afgesloten ruimten kan worden gerealiseerd voor de kerk). Het is een gevoelige kwestie waarbij wij graag willen weten wat nu de stand van zaken is. Gezien de plannen voor het Lenfert is het een mooie kans om ook te inventariseren wat Teripang/ KVR wenst. Maar omdat wij geen verdere informatie meer hebben gekregen dat het verslag in de bijlage weten we niet in hoeverre we hiermee aan de slag kunnen? Hoe staan de Gemeente hierin? Wellicht kunnen we weer komen tot een gesprek tussen Gemeente/ Viverion/ KVR/ Teripang?

Tot zover!

Wij horen het graag,

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Adviseur Vastgoed

[redacted]@viverion.nl

Larenseweg28 - 7241CN Lochem | www.viverion.nl

Van: [redacted] <[redacted]@rijssen-holten.nl>

Verzonden: donderdag 9 november 2023 14:22

Aan: [redacted] <[redacted]@viverion.nl>; [redacted] <[redacted]@viverion.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@Rijssen-Holten.nl>

Onderwerp: FW: Verslag gesprek KVR-Bestuur inzake Molukse Kerk te Rijssen d.d. 13-07-2023

Beste [redacted]

Wij hebben op 13 juli 2023 een overleg gehad met stichting Teripang en de Molukse kerk.

Het verslag van dit overleg heb ik inmiddels ontvangen en mail ik graag aan jullie door, zie bijlage.

Daarnaast ben ik benieuwd naar de stand van zaken rondom de herontwikkeling van 't Lentfert.

Zouden jullie mij daarover kunnen informeren? Ook in het kader van het al dan niet meenemen van de stichting en de kerk in het plangebied?

Alvast hartelijk dank!

Met vriendelijke groet,

Omgevingszaken

gemeente Rijssen-Holten

www.rijssen-holten.nl

Van: Kerkvoogdijraad Molukse Kerken <[redacted]@gmail.com>

Verzonden: zaterdag 4 november 2023 13:26

Aan: [redacted] <[redacted]@rijssen-holten.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@gmail.com>; [redacted] <[redacted]@hotmail.com>; [redacted]

<[redacted]@gmail.com>; [redacted] <[redacted]@gmail.com>; [redacted]

<[redacted]@gmail.com>; [redacted] <[redacted]@gmail.com>

Onderwerp: Verslag gesprek KVR-Bestuur inzake Molukse Kerk te Rijssen d.d. 13-07-2023

Geachte [redacted],

In de bijlage zenden wij u, zoals afgesproken, het verslag van ons gesprek inzake de Molukse kerk in Rijssen op 13 juli 2023.

Graag vernemen wij van u of u zich kunt vinden in het verslag.

Kunt u tevens zorgdragen voor verspreiding van het verslag aan de overige deelnemers van het gesprek?

Met vriendelijke groet,

--

Mg. [redacted], secretaris

Kerkvoogdijraad van Molukse Kerken

Kerkvoogdijraad van Molukse Kerken

Oud Wulfseweg 1 3992 LT HOUTEN

KVR – Gemeente Rijssen-Holten	Besprekingsverslag
Overlegdatum: donderdag 13 juli 2023	Onderwerp: Molukse kerk Rijssen
Vergaderplaats: Gemeentehuis te Rijssen	Opgesteld door: [REDACTED]
Deelnemers	
Aanwezig: [REDACTED] (algemeen bestuurslid KVR) Gemeente Rijssen-Holten: [REDACTED] (bel.medew. ruimtelijke ordening) [REDACTED] (bel. medew. minderhedenbeleid) [REDACTED] (bel.medew. ruimte aandachtsgebied erfgoed) Woningcorporatie Viverion: [REDACTED] (vastgoedadviseur) [REDACTED] (manager portfolio en bedrijfsvoering) Stichting Teripang: [REDACTED], [REDACTED]	Afwezig m.k.: [REDACTED] (voorzitter KVR) [REDACTED] (penningmeester KVR) [REDACTED] (secretaris KVR)
Gemaakte afspraken	
1. 2.	

Verslag	Actie
<p>[REDACTED] heet de aanwezigen welkom.</p> <p>Er volgt een korte voorstelronde.</p> <p>[REDACTED] deelt mee dat de notuliste van de KVR een verslag maakt van deze bijeenkomst en daarbij gebruik maakt van een notuleerpen, wat inhoudt dat er ook een audio opname wordt gemaakt.</p> <p>[REDACTED] licht het doel van de bijeenkomst toe. Op 27 juni 2023 heeft er een oriënterend gesprek plaatsgevonden met het bestuur van de Kerkvoogdijraad van Molukse Kerken (KVR) en het bestuur van Stichting Teripang over de toekomstplannen van de Molukse kerk en de stichting. Daarbij is aangegeven dat het bestuur van de KVR bereid is om het Molukse kerkgebouw over te dragen aan de gemeente en graag wil dat de gemeente het Molukse kerkgebouw ook in beheer neemt. Daarbij heeft zij aangegeven dat zij op dat moment niet wist wat zij met dat vraagstuk zouden moeten doen, ook in het kader van de kerkervisie en of de gemeente überhaupt wel de ruimte heeft om het kerkgebouw over te nemen. Ook zijn er een aantal vragen gesteld over het sociaal domein, over buurthuizen. Daarvoor schuift haar collega [REDACTED] aan in deze vergadering. In het kader van de herontwikkelingsplannen van Viverion heeft zij aangegeven dat het in dit geval misschien beter is om het als één project op te pakken, omdat Viverion actief is in het gebied Het Lenfert en het gebied ook goed kent. Dat is de aanleiding voor deze bijeenkomst om de mitsen en de maren en een soort toekomstplan te bespreken. Zij dankt de aanwezigen voor hun aanwezigheid en vraagt of het KVR-bestuur dan wel het bestuur van Stichting Teripang hier nog iets aan wil toevoegen.</p> <p>[REDACTED] antwoordt dat de toelichting van [REDACTED] duidelijk was.</p>	

Verslag	Actie
<p>█ heeft na het overleg met het KVR-bestuur en Stichting Teripang contact opgenomen met Viverion en zij waren bereid om aan te sluiten. Zij heeft tevens contact gehad met █ en de plannen besproken om te kijken of de gemeente eventueel ruimte heeft om de Molukse kerk over te nemen en te beheren. Daarnaast heeft zij contact gehad met haar collega, die hier vandaag niet aanwezig kan zijn, met de vraag of er financiële ruimte is om onroerend goed aan te kopen en te beheren. Daarvan heeft haar collega gezegd dat dat op dit moment niet het geval is. Daarmee is de vraag van het KVR-bestuur beantwoord. █ vraagt of █ een nadere toelichting kan geven.</p> <p>█ vanuit zijn rol als beleidsmedewerker ruimte met aandachtsgebied erfgoed, heeft hij een aantal jaren geleden de kerkensie opgepakt (een landelijke actie), waarbij vanuit het Rijk is gezegd dat elke gemeente een kerkensie mag maken om na te denken over de kerk. Daarbij is aangegeven dat het heel breed mag zijn. Dat kan een stuk op papier zijn met een visie voor kerkgebouwen, maar het mag ook wat anders zijn. Begin 2020 is een eerste grote bijeenkomst geweest met verschillende kerken en kerkbeheerders in Rijssen en Holten. Ook de Molukse kerk was daarbij aanwezig. Gekeken is wat een gezamenlijk thema is, wat vanuit de kerkensie opgepakt moet worden. De algemene lijn was dat er geen behoefte was aan een kerkensie die gaat over de toekomst van afzonderlijke kerkgebouwen, mocht er een kerkgebouw vrijkomen. Waar wel behoefte aan was, was het thema duurzaamheid. Dat thema is vervolgens ingekleed en daar zijn partijen bij gezocht die voor elk kerkgebouw een duurzaamheidsscan kon maken. Die ronde hebben we gehad. Alle kerken konden zich daarvoor aanbieden. Daarmee is de kerkensie zoals de Gemeente Rijssen-Holten hem heeft ingekleurd, afgerond. Maar niet echt aan de orde is geweest hoe om te gaan kerken die vrijkomen of worden aangeboden. Daar zit dus geen haakje vanuit erfgoed kerkensie, waar we hier wat aan hebben.</p> <p>█ merkt op dat er vanuit het ruimtelijk domein ook geen ruimte is om onroerend goed aan te kopen. Zoals zij in het vorige gesprek ook heeft aangegeven is de gemeente geen projectontwikkelaar. Het is niet zo dat de gemeente woningen bouwt dan wel maatschappelijke gebouwen beheert. Dat is in dit geval heel lastig, maar wellicht dat we gezamenlijk stappen kunnen zetten om elkaar daarin te helpen.</p> <p>█ merkt op dat er vanuit het ruimtelijk domein wel een maatschappelijke opdracht kan zijn t.a.v. de wijk. Hetzij dat er een nieuwe weg aangelegd moet worden of een nieuwe school waar een plek voor is aangewezen, dan wordt er gericht aangekocht. Maar er ligt hier geen claim op een perceel waar in de toekomst iets mee gaat gebeuren.</p> <p>█ legt uit waarom de KVR als eigenaar van het Molukse kerkgebouw Bethel bij dit gesprek aanwezig is. De KVR is bezig om alle Molukse kerkgebouwen in eigendom van de Kerkvoogdijraad over te dragen aan de gebruikers. Daarbij gelden echter een aantal voorwaarden waar het Molukse kerkgebouw in Rijssen niet aan voldoet. Normaal gesproken zijn er een vijftal kerkgenootschappen (GIM, NGPMB, NGPMB mrt.'53, GPMT en GKMS), lidkerken van de Kerkvoogdijraad van Molukse kerken. De GIM-gemeente die gebruik maakte van het kerkgebouw in Rijssen, kerkt nu in Wierden. Het punt is echter dat er binnen de Molukse gemeenschap in Rijssen nog gezinnen zijn, die graag gebruik willen maken van het kerkgebouw, maar zij zijn geen lidkerk van de KVR. Omdat zij niet voldoen aan de gestelde eisen, kan de KVR heel duidelijk stellen dat het kerkgebouw wordt verkocht. Daarbij gaat de KVR echter voorbij aan een ander belangrijk punt, namelijk de sociale rust binnen de gemeente. De Molukkers in Rijssen zijn van mening dat zij recht hebben op het kerkgebouw. Hierdoor zit het KVR-bestuur in een spagaat. Er zijn echter ook andere partijen die een maatschappelijk belang hebben om sociale rust te creëren binnen de Molukse woonwijk en daar hoort de gemeente ook bij. Vandaar dat de KVR in gesprek is gegaan met de gemeente. Hoe gaan we hier mee om in het kader van het maatschappelijk belang. De KVR wil graag de sociale rust in de Molukse woonwijk bewaren, alhoewel de KVR het kerkgebouw gewoon kan verkopen als juridisch en economisch eigenaar. Maar daarmee gaat de KVR voorbij aan het belang van de gemeente voor de sociale rust binnen de Molukse woonwijk in Rijssen.</p> <p>█ vraagt of het primaire doel is om het kerkgebouw met die functie in stand te houden, alleen voldoen de kerkgenootschappen in dat opzicht niet aan de verkoopvoorwaarden van de KVR. Er is dus wel een kerkgemeenschap die gebruik wil maken van het kerkgebouw, maar die voldoet niet aan de voorwaarden?</p> <p>█ antwoordt dat zij niet voldoen aan een van de voorwaarden, namelijk zij die de akte van ingebruikname hebben ondertekend, toen de Nederlandse overheid de</p>	

Verslag	Actie
<p>kerkgebouwen vanuit Rijksdomeinen overdroeg aan de KVR. Dus is de vraag van de KVR aan de gemeente om samen te kijken wat de mogelijkheden zijn.</p> <p>■■■■■■ antwoordt dat de vraag van de KVR duidelijk is. Zoals hij heeft aangegeven verwerft de gemeente geen onroerend goed. De vraag van de KVR komt voor hem onverwacht, maar hij begrijpt de vraag wel. Er moet inderdaad serieus naar gekeken worden. We kunnen het ook als een kans zien. Er liggen een aantal voorwaarden van de verkopende partij waaronder zij een maatschappelijk goed beschikbaar kunnen stellen. Daarbij moet serieus gekeken worden of de gemeente überhaupt eigenaar zou kunnen en willen worden, of dat er nog andere mogelijkheden zijn. Bijvoorbeeld vanuit de wijkontwikkeling zou een derde partij betrokken kunnen worden om iets in de wijk te realiseren.</p> <p>■■■■■■ merkt op dat dat ook haar insteek was tijdens het vorige gesprek met het KVR-bestuur. Viverion is bezig met de herontwikkeling van de wijk en misschien kunnen alle partijen samenwerken -afhankelijk van de bereidwilligheid van alle partijen- om iets moois neer te zetten, ook voor de Molukse gemeenschap. In die hoedanigheid is zij benieuwd wat het standpunt van Viverion hierin is.</p> <p>■■■■■■ wil daar nog iets aan toevoegen. In Tilburg bijvoorbeeld, staat naast de Molukse kerk een stichtingsgebouw. De gemeente Tilburg wil het stichtingsgebouw uitbreiden ten behoeve van buurtactiviteiten, ouderen- en jongerenopvang enz. Daarvoor willen zij gebruik maken van een gedeelte van het kerkgebouw, waarbij het heilige deel waar de doopvont en de kansel staan, niet gebruikt wordt voor andere activiteiten dan de eredienst.</p> <p>■■■■■■ merkt op dat dat waarschijnlijk gerealiseerd is door een corporatie. Sinds 2015 mag een woningbouwcorporatie maar heel beperkt maatschappelijk vastgoed in bezit hebben dan wel exploiteren en daar hoort een kerk niet bij. Viverion kan dus niet sec een kerkgebouw aankopen om het eventueel te verhuren of ter beschikking te stellen aan de Molukse gemeenschap. Dat staat de woningwet niet toe. Wellicht zijn er andere oplossingen waar we naar kunnen kijken. Viverion is bezig met de herontwikkeling van de wijk. Hoe dat er precies uit gaat zien is nog niet duidelijk.</p> <p>■■■■■■ noemt een aantal voorbeelden van maatschappelijke objecten die de gemeente heeft overgenomen, zoals voormalige speeltuingebouwtjes en een paar woningen (kern overstijgende voorzieningen). Het is niet onmogelijk dat de gemeente de Molukse kerk overneemt, omdat de gemeente niet gehouden is aan voorwaarden waar de woningbouwvereniging mee kampt. De gemeente heeft niet de belemmering dat in dit opzicht de wet dwarszit, dat de gemeente geen maatschappelijk bezit mag hebben. Dat mag de gemeente namelijk wel. Het past alleen niet binnen het huidige gemeentelijke beleid. We krijgen niet elke dag een kerk aangeboden. Daar moeten we goed naar kijken onder welke condities dat zou kunnen en wat dat betekent. Daarbij is de vraag of de gemeente wel de eerst aangewezen partij is die dat zou moeten overnemen, nog los van het feit dat het zou kunnen en of we daar financiën voor kunnen vinden. Vandaar zijn vraag of het een primaire voorwaarde is dat het gebouw als kerk in gebruik moet blijven.</p> <p>■■■■■■ antwoordt dat een deel van het gebouw kerk moet blijven. Met name ook omdat het KVR-bestuur in gesprek is geweest met de wijkbewoners. Daarbij is nadrukkelijk geuit, dat als kerk uit de Molukse wijk verdwijnt, er sociale onrust ontstaat.</p> <p>■■■■■■ merkt aanvullend op dat er in meerdere plaatsen in Nederland Molukse wijken zijn. En een Molukse wijk bestaat uit woningen, de kerk en de stichting. Dat is de kern van een Molukse woonwijk. Hij heeft contact gehad met het stichtingsbestuur van de Molukse wijk in Wierden. De Molukse stichting in Wierden valt onder de gemeente. Zij krijgen subsidie van de gemeente en van die subsidie wordt een gedeelte ingehouden waar de huur van wordt betaald. Als een dergelijke constructie bij een stichting kan, zou dat eventueel ook bij een kerk mogelijk moeten zijn.</p> <p>■■■■■■ antwoordt dat in Nederland een scheiding is van kerk en staat. Het is daarom heel onwaarschijnlijk dat een burgerlijke gemeente een kerk in stand houdt. Dat is haast onmogelijk.</p> <p>■■■■■■ vandaar ook de bestemming van het kerkgebouw. Een klein gedeelte blijft kerk, de overige ruimtes kunnen gebruikt worden voor maatschappelijke doeleinden ten dienste van de wijk.</p> <p>■■■■■■ stel dat de bestemming van het kerkgebouw wordt gewijzigd, zodat het geen kerk meer is en het kerkgebouw een maatschappelijke functie krijgt?</p> <p>■■■■■■ er is een verkopende partij en de kopende partij koopt de grond eromheen. Het stichtingsgebouw is eigendom van Stichting Teripang en de gemeente subsidieert Stichting Teripang om het gebouw in stand te houden. Maar daar staat de kerk buiten. De gemeente mag ook geen subsidie verlenen aan een kerk. De positie van de</p>	

Verslag	Actie
<p>gemeente is fundamenteel. Op het moment dat er een onroerend goed wordt overgedragen aan een verwerver, wie dat ook mag zijn, en de verplichtende voorwaarde bij de overdracht is dat een deel van het onroerend goed in stand blijft als een kerkgebouw en ook als zodanig gebruikt moet kunnen blijven worden, dan is het heel erg lastig om als gemeente de verwervende instantie te zijn om het kerkgebouw aan te kopen. Hij wil hier niet mee zeggen dat het onmogelijk is. Wellicht kunnen we dingen bedenken waardoor het eventueel wel zou kunnen. Maar primair is het wel zo dat je ervan verzekerd moet zijn, dat datgene wat als kerk in stand moet blijven, dat dat ook die functie heeft en dat er een gebruiker is die daar gebruik van maakt. Anders houden we iets in stand wat er niet is.</p> <p>■■■■■ vraagt of er een constructie mogelijk is waarbij het kerkgebouw ondergebracht wordt bij de stichting. De stichting krijgt al subsidie van de gemeente. Het kerkgebouw kan dan behouden blijven voor de Molukse gemeenschap in samenwerking met de gemeente.</p> <p>■■■■■ benadrukt dat de gemeente als burgerlijke overheid geen kerk subsidieert.</p> <p>■■■■■ merkt op dat het vanuit de positie van de KVR gezien heel simpel is. Het kerkgebouw wordt verkocht tegen de huidige marktwaarde. Maar daarmee houden we geen rekening met de plaatselijke situatie. Het gaat niet alleen om geld. De KVR heeft niet alleen de verantwoordelijkheid over de 26 kerkgebouwen over heel Nederland waarvoor zij de continuïteit van het gebruik dient te waarborgen voor de erediensten t.b.v. de Molukse bevolking die lid zijn van een Molukse kerkgenootschap dat lid is van de KVR, maar de KVR heeft ook een bepaalde verantwoordelijkheid jegens de Molukse bewoners hier in Rijssen. Als men stelt dat zij hier in Rijssen een kerkgebouw willen hebben, dan kan de KVR niet zomaar stellen dat het kerkgebouw wordt verkocht tegen de marktwaarde als oplossing voor de financiële problemen van de KVR en delid kerken van de KVR, die de KVR hebben opgericht. Daarom zijn wij in gesprek met de gemeente, omdat wij onze verantwoordelijkheid kennen en sociale onrust willen voorkomen.</p> <p>■■■■■ vraagt of het een optie is dat de kerk en het stichtingsgebouw op een andere plek gerealiseerd worden in de Molukse wijk. Stel dat in het kader van de herontwikkeling van de wijk het stichtingsgebouw en het kerkgebouw bijvoorbeeld 50 meter verplaatst worden. Is dat een mogelijkheid? Hij benadrukt dat er nog geen definitieve plannen zijn m.b.t. de herontwikkeling.</p> <p>■■■■■ antwoordt dat het verplaatsen van het stichtingsgebouw geen optie is. Vorig jaar hebben stichting Teripang en Viverion een convenant ondertekend. Daarbij is duidelijk aangegeven dat er niets verandert kan worden aan de huidige staat. Het moet blijven zoals het gegeven is.</p> <p>Hierop volgt een discussie:</p> <p>■■■■■ geeft aan dat sloop en herbouw van het Stichtings- dan wel kerkgebouw niet geaccepteerd zal worden door de Molukse gemeenschap vanwege het sentiment dat alles behouden moet blijven zoals het gegeven is.</p> <p>■■■■■ begrijpt het sentiment, echter de kerk wordt op dit moment door een beperkt aantal mensen gebruikt en het kost het nodige om het kerkgebouw in stand te houden. Als zich nu de kans voordoet om datgene wat de Molukse gemeenschap graag wil -en voor de Stichting en voor de kerk- iets nieuws te realiseren binnen de wijk op een bepaalde plek, wat zou dan een betere invulling zijn? Er staat nu een oud gebouw dat niet energiezuinig en duurzaam is.</p> <p>■■■■■ is van mening dat er geen goed alternatief is. Hij begrijpt de emotie, maar we moeten ook de realiteit onder ogen zien.</p> <p>■■■■■ is van mening dat als de gemeente de Molukse gemeenschap een nieuw kerkgebouw geeft naast een stichtingsgebouw dat duurzaam is en beter geïsoleerd is, waardoor ze minder exploitatiekosten betalen en de gemeente daarover in gesprek gaat met de Molukse gemeenschap, dat juist een teken is dat de gemeente de Molukse gemeenschap een beter gebouw wil geven in plaats van een stukje historie weghalen. Als de inzet van de gemeente is om een duurzaam gebouw te realiseren, omdat de Molukse gemeenschap deel uitmaakt van de Nederlandse samenleving, dan is hij ervan overtuigd dat dat bespreekbaar is. We moeten het van de positieve kant bekijken, het is niet de bedoeling om de Molukse historie weg te vagen. Hij benadrukt dat, als deze plannen doorgaan, de KVR afziet van de verkoop van het kerkgebouw tegen marktwaarde. Daarmee levert de KVR ook een bijdrage aan de maatschappelijke ontwikkeling van de wijk. Juridisch gezien kan de KVR het kerkgebouw verkopen voor het volledige bedrag, omdat de KVR het geld nodig heeft. Dat doet de KVR echter niet, omdat het bestuur rekening houdt met de Molukse samenleving in Rijssen en de sociale rust. Dat is ook een taak van de kerk.</p>	

Verslag	Actie
<p>■■■■ wil vermeld hebben dat dit slechts ideeën zijn en nog geen concrete plannen.</p> <p>Geantwoord wordt dat de klankbordgroep hierover gaat. Het is meer een inventarisatie van wat er leeft binnen de Molukse gemeenschap en wat de mogelijkheden zijn met betrekking tot het kerkgebouw. Er is een koppeling tussen het geestelijke en een stenen gebouw.</p> <p>■■■■ concludeert dat goed geïnventariseerd dient te worden welke opties er zijn en welke gedachtenrichtingen we kunnen ontwikkelen. Er is een groep binnen de Molukse gemeenschap die nu nog gebruik maakt van het kerkgebouw. Dat is een belanghebbende die in beeld moet blijven; wat kunnen zij bijdragen, ook op financieel vlak. Willen zij gebruik blijven maken van het kerkgebouw dan zullen zij moeten betalen voor de ruimten die zij gebruiken. Dat kan een onderdeel zijn van een nieuw te realiseren complex waar de stichting en de kerk en een multifunctionele ruimte onderdeel van uitmaken, met het respecteren van de heilige ruimte waar de kansel en het doopvont staan. Een andere optie zou kunnen zijn dat de kerkgemeenschap, die nu gebruik maakt van de kerk, het kerkgebouw koopt. Een ander uiterste is dat die kerkgemeenschap financieel helemaal geen mogelijkheden heeft, wat doen we dan? Dan staat er een kerkgebouw waar geen gebruik van wordt gemaakt. Dit zijn opties die we moeten uitzoeken. In Rijssen is een grote kerkelijke gemeenschap. Mogelijk zijn zij op zoek naar een kerkgebouw.</p> <p>■■■■ merkt op dat het kerkgenootschap die nu gebruik maakt van het kerkgebouw contact heeft met de 'Rijssense kerken.' De Rijssense kerken hebben toegezegd aan het kerkbestuur, dat op het moment dat de KVR het kerkgebouw heeft verkocht en geen eigenaar meer is, zij ook een bijdrage kunnen leveren.</p> <p>■■■■ merkt op dat dat niet geuit is in de gesprekken die het KVR-bestuur met de kerkgemeente heeft gevoerd. Het KVR-bestuur heeft een meningsverschil met het kerkgenootschap dat nu gebruik maakt van het kerkgebouw. Men stelt, dat de kerken die nu in eigendom zijn van de KVR, door de Nederlandse overheid zijn geschonken aan het Molukse volk. De KVR stelt zich op het standpunt dat kerken zijn overgedragen aan de Molukse (alle bij name genoemde) kerken in Nederland. Dat staat nadrukkelijk in het contract. Het KVR-bestuur wil daar niet te veel de nadruk op leggen om sociale onrust te voorkomen.</p> <p>■■■■ merkt op dat het goed is dat de Molukse gemeenschap eerst onderling met elkaar in gesprek gaat over wat zij willen en hoe zij de toekomst zien; willen zij het zelf oplossen eventueel in samenwerking met andere kerken? Mochten zij besluiten om toch de gemeente en de woningbouwcorporatie erbij te betrekken, zijn zij dan bereid om samen te werken en waar bestaan de kaders dan uit? Is sloop/nieuwbouw dan wel verhuizing van het kerkgebouw van 50-100m naar een andere locatie toegestaan en kunnen we onder bepaalde omstandigheden en voorwaarden met elkaar samenwerken? Als dat laatste het geval is wil zij daar ambtelijk wel in meedenken. Dat is echter ook afhankelijk van Viverion.</p> <p>■■■■ vraagt welk tijdsbestek de KVR daarvoor voor ogen moet houden.</p> <p>■■■■ antwoordt dat dat afhankelijk is van Viverion. De herontwikkeling van de wijk Het Lentfert is al in gang gezet. Eind augustus begin september wordt zij bijgepraat over de mogelijke opties.</p> <p>■■■■ antwoordt dat het KVR-bestuur voornemens is om in 2024 duidelijkheid te krijgen over de overdracht van alle 26 KVR-kerkgebouwen. Daarna volgt liquidatie en verffening van de KVR.</p> <p>■■■■ antwoordt dat 2024 haalbaar is voor Viverion.</p> <p>■■■■ vraagt in hoeverre deze informatie vrij verspreidbaar is. Stel dat dit ter ore komt van een projectontwikkelaar?</p> <p>■■■■ antwoordt dat deze informatie niet zomaar naar buiten mag worden gebracht, vanwege de mogelijke gevolgen van sociale onrust. Om een bijdrage te leveren aan de oplossing van de tegenstellingen in de mogelijkheden dan wel beperkingen van alle betrokken partijen heeft het KVR-bestuur ervoor gekozen niet de volledige marktwaarde te vragen. Zodoende kan met het verschil de ontwikkeling in de wijk gefinancierd worden.</p> <p>■■■■ overhandigt het KVR-bestuur, zoals toegezegd in het vorige gesprek, informatie over subsidies vanuit de provincie waarvoor de Molukse samenleving in aanmerking kan komen gericht op maatschappelijke doeleinden.</p> <p>Zij vraagt vervolgens welke vervolgspraken gemaakt kunnen worden. Kan het KVR-</p>	

Verslag	Actie
<p>bestuur nadenken en op papier zetten in hoeverre de KVR open staat voor een herontwikkeling van de huidige kerk?</p> <p>■■■■■ antwoordt dat voor het KVR-bestuur alles bespreekbaar is mits de gemeente dan wel Viverion in gesprek gaat met de Molukse wijkbewoners in Rijssen. Uiteindelijk richt de KVR zich op de toekomstige gebruikers van het kerkgebouw.</p> <p>■■■■■ stelt dat de wijkbewoners niet akkoord gaan met sloop/nieuwbouw en het verplaatsen van het kerkgebouw, terwijl het KVR-bestuur daar anders in staat?</p> <p>■■■■■ antwoordt dat het KVR-bestuur ook dan nog rekening dient te houden met wijkbewoners in Rijssen.</p> <p>■■■■■ vraagt bij wie de taak ligt om het voorstel met de wijkbewoners te bespreken. Is dat de gemeente of het KVR-bestuur?</p> <p>■■■■■ stelt voor dat het KVR-bestuur met de wijkbewoners in gesprek gaat om kaders te bepalen.</p> <p>■■■■■ antwoordt dat het KVR-bestuur bereid is om met de wijkbewoners in gesprek te gaan op het moment dat de gemeente een bestemmingsplan heeft, dat redelijk is. De wijkbewoners wordt dan de keuze voorgelegd dat de KVR, of het kerkgebouw verkoopt zonder dat zij daar een stem in hebben, of het kerkgebouw wordt verkocht waarbij rekening wordt gehouden met eenieder die daarbij een belang heeft.</p> <p>■■■■■ is van mening dat de volgorde andersom moet zijn. Zij kan een bestemmingsplan maken en dat voorleggen aan de wijkbewoners waar zij voor of tegen kunnen stemmen, maar daarmee wordt geen draagvlak gecreëerd bij de wijkbewoners. Het is beter om eerst in gesprek te gaan met de wijkbewoners om aan te geven dat er een toekomstplan opgemaakt wordt en dat het goed is om de wijkbewoners te laten meedenken over de mogelijkheden, om die vervolgens al dan niet met de gemeente en Viverion te bespreken. De gemeente kan die plannen dan meenemen in de huidige plannen van het Lenfert.</p> <p>■■■■■ vraagt of dat niet gelijktijdig kan. De gemeente zal niet gelijk een vastomlijnd plan hebben. De plannen zullen afgestemd moeten worden met de wijkbewoners.</p> <p>Hierop volgt een discussie:</p> <p>■■■■■ is van mening dat de gemeente het voortouw dient nemen, in samenwerking met het KVR-bestuur, om het voorstel en de consequenties van het voorstel met de wijkbewoners te bespreken. Voor de wijkbewoners moet duidelijk zijn dat ze serieus worden genomen, ook met betrekking tot het kerkgebouw.</p> <p>■■■■■ begrijpt het standpunt van ■■■■■, maar in die hoedanigheid ziet zij haar rol iets anders. In dat opzicht heeft zij een toetsende rol en niet adviserend. De gemeente werkt samen met Viverion die het plan uitwerkt, of een andere projectontwikkelaar en die leggen hun plannen voor aan de gemeente. De gemeente toetst of de plannen voldoen aan het beleid en werken het uit. Het is niet zo dat de gemeente de plannen uitwerkt en voorlegt aan bijvoorbeeld de KVR of een projectontwikkelaar om vervolgens met elkaar in gesprek te gaan. Vanuit die hoedanigheid ziet zij zichzelf niet als de kartrekker. Zij is wel bereid om mee te denken.</p> <p>■■■■■ merkt op dat Viverion bezig is met de herontwikkeling van de wijk en is daarover in gesprek met Stichting Teripang en de klankbordgroep. Het stichtingsgebouw en de kerk liggen in wijk, maar zijn alleen niet in eigendom van Viverion. Misschien is het logisch dat Viverion de gesprekken met de wijkbewoners voert, als duidelijk is wat Viverion, Stichting Teripang en de klankbordgroep met de wijk willen. Hopelijk valt dat besluit dit jaar nog. Wat Viverion betreft is dan de vraag hoe de Molukse gemeenschap staat in eventueel sloop en nieuwbouw van het kerkgebouw. Het ligt het meest voor de hand dat Viverion de gesprekken voert over welke mogelijkheden er zijn met betrekking tot het stichtingsgebouw en het kerkgebouw. Er wordt eerst een klankbordgroep avond gehouden waar iedereen zijn zegje kan doen. Afhankelijk van de adviezen en eventuele tips kan vervolgens een gesprek plaatsvinden met beide besturen om te bespreken welke richting we kunnen opgaan. We moeten alle opties open houden. Dat betekent dat de uitkomst van de gesprekken ook kan zijn dat alles blijft zoals het is.</p> <p>■■■■■ merkt op dat het voorstel alleen maar voordelen met zich meebrengt wat betreft duurzaamheid en een toekomstige renovatie van het kerkgebouw/stichtingsbouw, ter verbetering van de leefomgeving van de Molukse wijk.</p> <p>■■■■■ merkt op dat in feite de ontwikkeling van de wijk enige tijd geleden al vanuit Viverion in gang is gezet en daar komt nu een dimensie bij. Namelijk het stichtingsgebouw en het kerkgebouw. Daar heeft Viverion niets over te zeggen en bemoeit zich daar ook niet mee. Nu komt er een aspect bij, namelijk de optie om beide gebouwen</p>	

Verslag	Actie
<p>ook in de herontwikkeling mee te nemen. Uiteraard met de kanttekening welke bestemming daar dan aan gegeven moet worden. Dat biedt perspectief voor Viverion. Het is wel goed dat we weten wie gesprekspartner zijn. De gezinnen die gebruik maken van de kerk is dat een formele kerk? Hebben zij een kerkbestuur? Hierop wordt bevestigend geantwoord.</p> <p>■■■■■ benadrukt dat het KVR-bestuur vooralsnog in eerste instantie alleen de gemeente, Viverion, Stichting Teripang en het KVR-bestuur als gesprekspartners bij de gesprekken wil betrekken.</p> <p><u>Vervolgafspraken:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - De gemeente zet de mogelijkheden vanuit de gemeente op papier. - Het voorstel wordt voorgelegd aan de klankbordgroep om te peilen hoe de wijkbewoners tegen het plan aankijken. - Afhankelijk van de conclusies van die dag komt er een vervolgafpraak om de vervolgprocedures te bespreken. <p>■■■■■ dankt de aanwezigen voor hun bijdrage.</p>	